

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อประยุกต์ใช้การประเมินที่ขับเคลื่อนด้วยทฤษฎีในการพัฒนาและประเมินโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ 3 ประการ ดังนี้ ประการแรก เพื่อสร้างทฤษฎีโปรแกรมที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนาและประเมินโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประการที่ 2 เพื่อพัฒนาวิธีการประเมินโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประการที่ 3 เพื่อประเมินผลโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการทดลองวิจัย

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 2 ห้องเรียน จำนวน 75 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 38 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ผู้วิจัยต้องเข้าไปมีส่วนรับผิดชอบโครงการร่วมดำเนินงาน ร่วมเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนการจัดกิจกรรม และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ก่อนเริ่มดำเนินโครงการจนเสร็จสิ้น

1.2 ขอบเขตเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตย ซึ่งมีกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ประกอบด้วยหลักธรรม 3 หลักธรรมคือ

การวชิธรรม ได้แก่ 1) ขอมรับความแตกต่างของบุคคล - เคารพสิทธิผู้อื่น 2) มีวินัยในตัวเอง - ตรงต่อเวลา 3) ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน - เคารพสิทธิผู้อื่น 4) มีวินัยในครอบครัว 5) เป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย และ 6) มีวินัยในโรงเรียน - เข้าแถว/เข้าคิว

สามัคคีธรรม ได้แก่ 1) มีความสามัคคี 2) ร่วมมือกันในการเรียน การทำงาน และ 3) เป็นสุภาพบุรุษประชาธิปไตย - พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย และ

ปัญญาธรรม ได้แก่ 1) มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ 2) มีความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก 3) มีความขยันอดทน 4) มีน้ำใจ 5) มีความอดทนอดออม 6) เป็นสุภาพบุรุษประชาธิปไตย – พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย 7) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 8) มีวินัยในชุมชน-มีชีวิตที่ดีในชุมชน 9) ทักษะ-แยกขยะได้ถูกต้อง 10) เป็นพลเมืองดีในชุมชน-ทำความดี 11) มีวิถีชีวิตในชุมชน - มีวิถีประชาธิปไตยในวัฒนธรรม ประเพณีไทย 12) เป็นพลเมืองดีในชุมชน – ทำความดี และ 13) มีจิตสาธารณะ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามปัจจัยสาเหตุปัญหาผู้เรียนยังขาดบุคลิกภาพประชาธิปไตย และความต้องการจำเป็นในการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนที่ 2 ปัจจัยสาเหตุที่ผู้เรียนยังขาดบุคลิกภาพประชาธิปไตย ส่วนที่ 3 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนที่แสดงออกในปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ส่วนที่ 4 วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน และส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

2.2 แบบทดสอบความรู้การเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ทั้ง 22 กิจกรรม

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม

2.4 แบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตย (บันทึกความดี) ของนักเรียนเกี่ยวกับการมีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

2.5 แบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยนักเรียนของครูประจำชั้น ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

2.6 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย หลังเสร็จสิ้นโครงการ 1 ภาคเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงหลังเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย จำนวน 22 กิจกรรม และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

2.7 แบบสอบถามความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย

2.8 แบบติดตามผลโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการบรรลุผลสำเร็จของโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี มีการปฏิบัติมากขึ้นเพียงใด

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การประเมินสาเหตุของปัญหามุคลิกภาพประชาธิปไตยที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน โดยประชุมกลุ่ม (Focus group) ได้ปรึกษาหารือและใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูประจำชั้น ครูอาจารย์ผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตอบแบบสอบถาม และสรุปเนื้อหาสาระที่สำคัญเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนการวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตย การดำเนินโครงการ และข้อเสนอแนะ

3.2 การทดสอบความรู้การเรียนรู้กิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนหลังการเรียนรู้แต่ละกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม

3.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการเรียนรู้ทุกกิจกรรม จำนวน 22 กิจกรรม

3.4 การประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตย (บันทึกความดี) ของนักเรียนด้านการมีวินัย ความรับผิดชอบตนเอง ครอบครัวยุทธ โรงเรียน และชุมชน โดยให้ผู้เรียนบันทึกประจำวันตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ 1 ภาคเรียน ผู้วิจัยเก็บแบบประเมินคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของครูประจำชั้น ด้านการมีวินัย ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน โดยครูประจำชั้นบันทึกประจำวันตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการ เมื่อสิ้นสุดโครงการ 1 ภาคเรียน ผู้วิจัยเก็บแบบประเมินพฤติกรรมคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.6 ทิศเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนามุขลลภพประชาธิปไตย หลังเสร็จสิ้นโครงการ โดยให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.7 ความตระหนัก/จิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย โดยให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ตอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.8 การติดตามผลโครงการพัฒนามุขลลภพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังโรงเรียนและให้ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ช่วยแจกแบบสอบถามให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตอบแบบสอบถามและผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การประเมินสาเหตุของปัญหา และความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนามุขลลภพประชาธิปไตยของนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยสาเหตุที่ผู้เรียนยังขาดบุคลิกภาพ/พฤติกรรมประชาธิปไตย เป็นแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยเรียงความถี่จากมากไปหาความถี่น้อย

ส่วนที่ 3 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนที่แสดงออกในปัจจุบัน และการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วบรรยายเชิงพรรณนาตามประเด็นที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นได้นำมาหาค่าสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตย ที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบัน โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์กำหนดช่วงคะแนน เพื่อใช้ในการแปลผล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบันและความต้องการจำเป็นที่ต้องการให้นักเรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็น ใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ซึ่งเป็นดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่าง

ส่วนที่ 4 วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน และส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย วิเคราะห์ข้อมูลโดยเรียงความถี่จากมากไปหาน้อย

4.2 การทดสอบความรู้การเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย โดยการทดสอบหลังการเรียนรู้ทุกกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยที่ได้ จากคะแนนเต็ม 10 คะแนนแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพที่วางไว้ คือ ช่วงคะแนนที่ได้ 7 – 10, 4 – 6 และต่ำกว่า 3 โดยให้ระดับคุณภาพ ดี, พอใช้ และปรับปรุง ตามลำดับ

4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดกิจกรรม ทั้ง 22 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert (Vagias, 2006) คือ พอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งข้อมูลความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วบรรยายเชิงพรรณนาตามประเด็นที่กำหนดไว้ วิเคราะห์โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด หลังจากนั้นได้นำมาหาค่าสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมิน ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ กำหนดช่วงคะแนนเพื่อใช้ในการแปลผล

4.4 การประเมินตนเอง (บันทึกความดี) ของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าร้อยละจากจำนวนนักเรียนกับจำนวนที่นักเรียนปฏิบัติในแต่ละวัน และเกณฑ์พฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติได้ดีที่ตั้งไว้ ร้อยละ 70

4.5 การประเมินพฤติกรรมนักเรียนของครูประจำชั้น ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน โดยครูประจำชั้นบันทึกพฤติกรรมนักเรียนที่ปฏิบัติในแต่ละตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าร้อยละจากจำนวนนักเรียนกับจำนวนที่นักเรียนปฏิบัติในแต่ละวัน และเกณฑ์พฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติที่ตั้งไว้ ร้อยละ 70 เช่นเดียวกับข้อ 4.4

4.6 ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย หลังเสร็จสิ้นโครงการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สิ่ง que ผู้เรียนได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

ตอนที่ 2 การนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงหลังเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย จำนวน 22 กิจกรรม วิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนำความรู้

ไปใช้ปฏิบัติจริงหลังเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย จำนวน 22 กิจกรรม โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ เช่นเดียวกับข้อ 4.1 ส่วนที่ 3

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่แต่ละประเด็นที่สำคัญ แล้วสรุปความถี่จากมากไปหาความถี่น้อย

4.7 ความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ เช่นเดียวกับข้อ 4.1

4.8 การติดตามผลโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย วิเคราะห์โดยสรุปความถี่ประเด็นที่สำคัญ แล้วเรียงจากความถี่มากไปหาน้อย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นในปัจจุบัน โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับ โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ เช่นเดียวกับข้อ 4.1

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย วิเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปประเด็นที่มีความถี่มากไปหาน้อย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 สร้างทฤษฎีโปรแกรมที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนาและประเมินโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะที่ 2 พัฒนาวิธีการประเมินโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระยะที่ 3 ประเมินผลโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

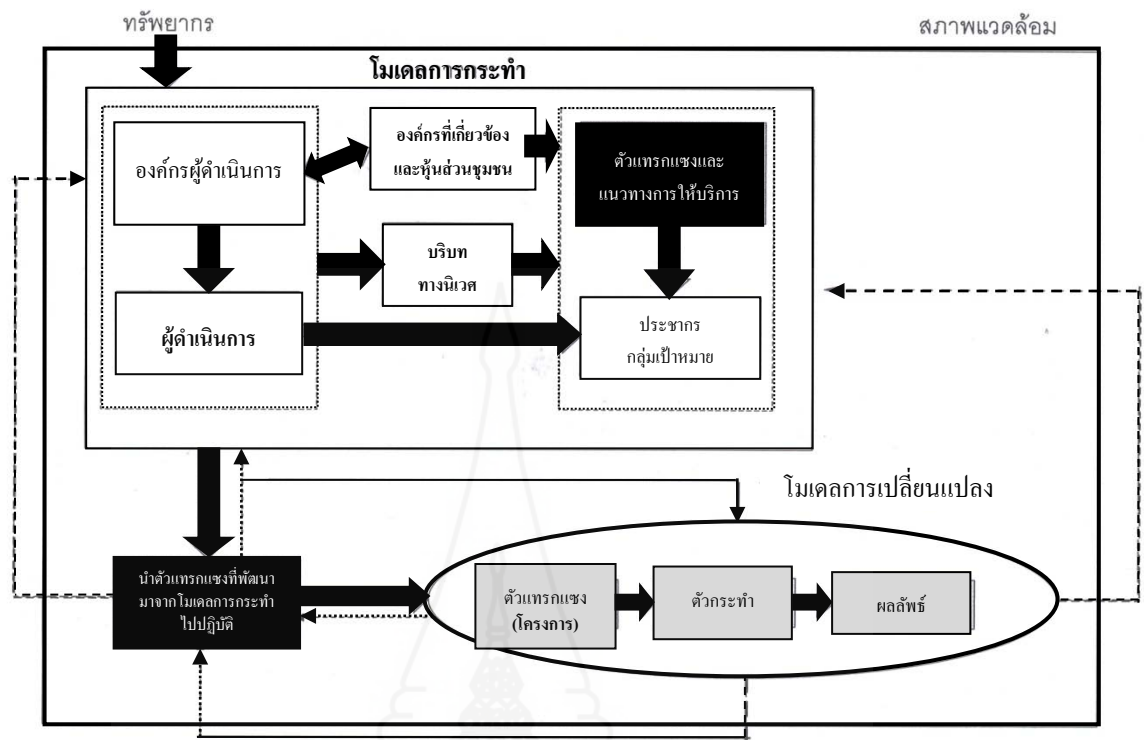
ระยะที่ 1 สร้างทฤษฎีโปรแกรมของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างทฤษฎีโปรแกรมของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นการนำเสนอแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานของทฤษฎีโปรแกรมตามแนวคิดการประเมินที่ขับเคลื่อนด้วยทฤษฎีของ Chen (2005) และส่วนที่สอง นำเสนอทฤษฎีโปรแกรมของโครงการ

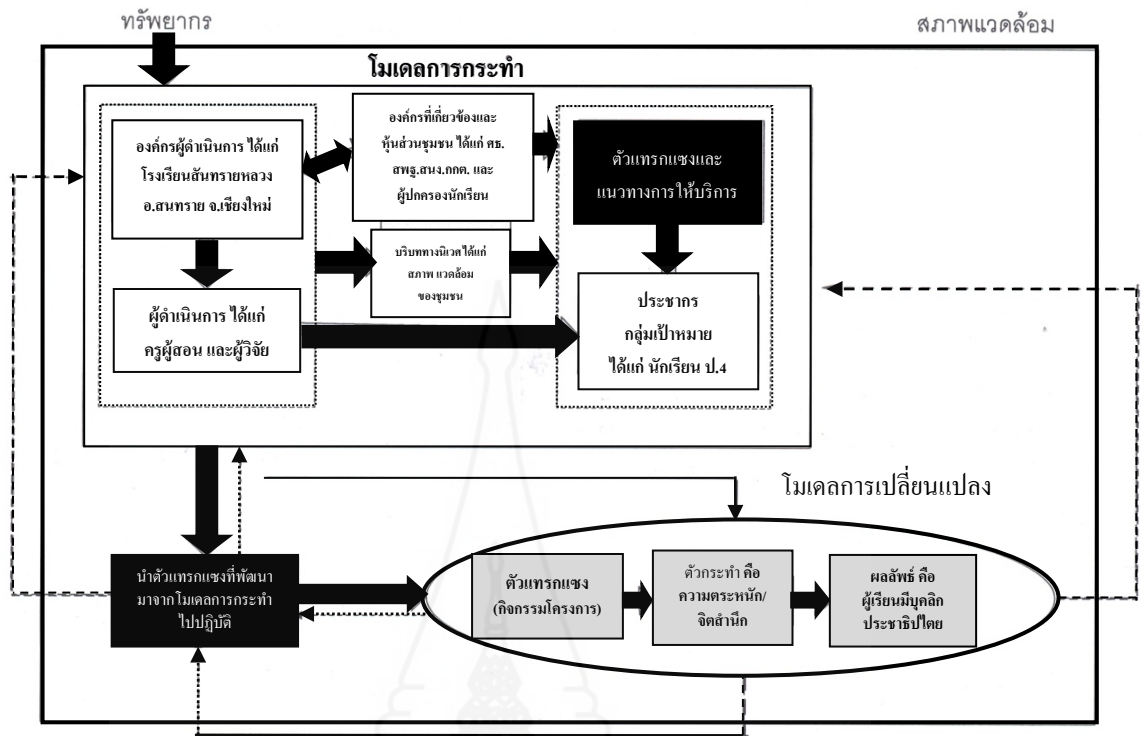
พัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดทำกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย รายละเอียดมีดังนี้

ส่วนที่ 1 การนำเสนอแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานของทฤษฎีโปรแกรมตามแนวคิดการประเมินที่ขับเคลื่อนด้วยทฤษฎีของ Chen (2005) ประกอบด้วยแนวคิดเชิงทฤษฎี 4 ประการ ได้แก่ ปัจจัยสาเหตุของปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่พึงประสงค์ การพัฒนากิจกรรมของโครงการ การนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การจัดทำกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน มีแนวคิดพื้นฐานจากการสร้างทฤษฎีโปรแกรมที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวคิดของ Chen (2005) โดยมีส่วนประกอบของทฤษฎีโปรแกรม 2 ส่วน ได้แก่ โมเดลการกระทำ (Action Model) และโมเดลการเปลี่ยนแปลง (Change Model) ซึ่งโมเดลการกระทำ (Action Model) มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์กรผู้ดำเนินการ 2) ผู้ดำเนินการ 3) องค์กรที่เกี่ยวข้องและหุ้นส่วนชุมชน 4) บริบททางนิเวศ 5) แนวทางการให้บริการ (แนวทางการดำเนินงาน) และ 6) ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ส่วนโมเดลการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย ตัวแทรกแซง (Intervention) ตัวกระทำ (Determinant) และผลลัพธ์ (Outcome) เพื่อให้การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จ การดำเนินงานตามองค์ประกอบของโมเดลการกระทำต้องส่งเสริมโมเดลการเปลี่ยนแปลง ดังแผนภาพที่ 3.1 และ 3.2

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดโปรแกรมทฤษฎีของ Chen (1983, 1990, 2005)

ภาพที่ 3.2 กรอบวิจัยการพัฒนาและประเมินโครงการพัฒนามุคสิกภาพประชาธิปไตยของผู้วิจัย

สำหรับการประเมินและพัฒนาโครงการพัฒนามุคสิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากการประเมินตามแนวคิดการประเมินที่ขับเคลื่อนเชิงทฤษฎีและใช้ทฤษฎีเป็นฐาน ผู้วิจัยต้องเข้าไปร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมและเก็บข้อมูลตั้งแต่ก่อนเริ่มดำเนิน โครงการจนเสร็จสิ้น และติดตามผลของการจัดกิจกรรมของโรงเรียนด้วย จำนวน 41 คน วิจัยดำเนินการประเมินและพัฒนาโครงการพัฒนามุคสิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อจัดทำกิจกรรมพัฒนามุคสิกภาพประชาธิปไตยตามกรอบการประเมิน ดังนี้

การประเมินสาเหตุของปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคสิกภาพประชาธิปไตย 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ปัจจัยสาเหตุของปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคสิกภาพประชาธิปไตย 3) บุคสิกภาพประชาธิปไตยที่ผู้เรียนแสดงออกในปัจจุบัน 4) ความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนามุคสิกภาพประชาธิปไตย 5) วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน และ 6) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนามุคสิกภาพประชาธิปไตย เพื่อจัดทำกิจกรรมพัฒนามุคสิกภาพ

ประชาธิปไตย โดยรวบรวมข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้นครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ก่อนจัดทำกิจกรรมของนักเรียน มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับปัจจัยสาเหตุที่ระบุไว้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย และสอบถามความต้องการจำเป็นโดยมีวิธีการดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ครูประจำชั้น ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 41 คน

2. เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินขั้นตอนนี้ คือ แบบสอบถามปัจจัยสาเหตุปัญหาผู้เรียนยังขาดบุคลิกภาพประชาธิปไตย และความต้องการจำเป็นในการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน โดยการสอบถามประเด็นสำคัญ 6 ประเด็น ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ฐานะการเข้าร่วมโครงการ

ตอนที่ 2 ปัจจัยสาเหตุของปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย เป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด โดยให้บอกสาเหตุของปัญหาเรื่องต่อไปนี้ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ (ไม่โกหก) มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น ความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ความกตัญญูต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ ความสามัคคีในหมู่คณะ/เพื่อนฝูง ความเคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น จิตสาธารณะ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ความอดทน อดกลั่นในความขัดแย้ง มีวินัยความรับผิดชอบตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

ตอนที่ 3 บุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ผู้เรียนแสดงออกในปัจจุบัน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อยที่สุด โดยให้แสดงระดับความคิดเห็นของบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ผู้เรียนแสดงออกดังกล่าวข้างต้น

ตอนที่ 4 ความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อยที่สุด ซึ่งบุคลิกภาพประชาธิปไตย ได้แก่ ความซื่อสัตย์ (ไม่โกหก) มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น ความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ความกตัญญูต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ ความสามัคคีในหมู่คณะ-เพื่อนฝูง ความเคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น จิตสาธารณะ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ความอดทนอดกลั่นในความขัดแย้ง มีวินัยความรับผิดชอบตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน/สังคม

ตอนที่ 5 วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย เพื่อจัดทำกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยในขั้นต่อไป เป็นแบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การประชุมกลุ่ม (Focus group) แล้วแจกแบบสอบถาม และปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย โดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูประจำชั้น ครู อาจารย์ผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
- 2) ปัจจัยสาเหตุของปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่เนื้อหาสาระที่สำคัญแล้วเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย
- 3) บุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ผู้เรียนแสดงออกในปัจจุบัน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งข้อมูลบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ผู้เรียนแสดงออกในปัจจุบัน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วบรรยายเชิงพรรณนาตามประเด็นที่กำหนดไว้ วิเคราะห์โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ

ระดับบุคลิกภาพประชาธิปไตย	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

หลังจากนั้นได้นำมาหาค่าสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ผู้เรียนแสดงออกในปัจจุบัน โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ กำหนดช่วงคะแนนเพื่อใช้ในการแปลผล ดังนี้

1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

4) ความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ กำหนดช่วงคะแนนเพื่อใช้ในการแปลผล ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มาก
ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

หลังจากนั้น วิเคราะห์ข้อมูลบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบันและความต้องการจำเป็นที่ต้องการให้นักเรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ซึ่งเป็นดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่างและเป็นสูตรที่ นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2544); สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้ปรับสูตรการคำนวณมาจากค่าดัชนี PNI โดยการหาค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความจำเป็นที่คาดหวัง (I) กับค่าเฉลี่ยของสภาพบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยของสภาพบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบัน (D) เพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนที่จะนำมาจัดลำดับ ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ค่า } PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

เมื่อ I = ความต้องการจำเป็นที่คาดหวัง

D = สภาพบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบัน

5) วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน วิเคราะห์โดยหาความถี่เนื้อหาสาระที่สำคัญแล้วเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

6) ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิเคราะห์โดยหาความถี่เนื้อหาสาระที่สำคัญแล้วเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

ส่วนที่ 2 ทฤษฎีโปรแกรมของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดทำกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย โดยนำข้อมูลที่ได้จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาพัฒนากิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยให้ตรงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งการออกแบบประเมินโครงการ ดำเนินการโดยอาศัยแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการวางแผนดำเนินการจัดทำกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน 2) ขั้นตอนการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ และ 3) ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการ มีรายละเอียดดังนี้

1) ขั้นตอนวางแผนดำเนินการจัดทำกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน และการวางแผนการดำเนินกิจกรรม พัฒนาจากแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยสาเหตุของปัญหาผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่พึงประสงค์ และแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมโครงการ โดยนำปัจจัยสาเหตุผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่พึงประสงค์และสารสนเทศที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาดำเนินการประชุมกับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาฯ และครูประจำชั้น เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรม การออกแบบกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน โดยระบุเนื้อหา กิจกรรม และเทคนิคการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบตามความรู้ความสามารถของครูผู้สอนวิชาสังคมกับผู้วิจัย กำหนดวัน เวลา และห้องเรียน การจัดทำตารางดำเนินกิจกรรม การแบ่งหน้าที่ในการจัดกิจกรรม และเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม และวางแผนการประเมินทั้งก่อนระหว่าง และหลังการจัดกิจกรรม ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

ขั้นตอนวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย
1. การประชุมวางแผนการจัดกิจกรรม ประชุมผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาและครูประจำชั้น เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรม โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในด้านความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาฯ ครูประจำชั้น และผู้ปกครองนักเรียน มาร่วมพิจารณาวางแผนการจัดกิจกรรม
2. ออกแบบกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน โดยระบุเนื้อหากิจกรรม และเทคนิคการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้ 2.1 เนื้อหากิจกรรมครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้
1) สารสำคัญของกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ประกอบด้วย • เหตุผลและความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมตามปกติ • กิจกรรมและการจัดเวลาเรียน • การจัดกระบวนการเรียนรู้ • การใช้สื่อการเรียนรู้ • การวัดและประเมินผล
2) การจัดทำกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย • กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น (บุคลิกภาพประชาธิปไตย) • เชื่อมโยงมาตรฐานการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยและการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน • กำหนดหน่วยการเรียนรู้และเวลาเรียนของแต่ละกิจกรรม • การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ • การออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ • กำหนดเกณฑ์การผ่านแต่ละกิจกรรม • การเรียบเรียงกิจกรรม • การประเมินผลกิจกรรม

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขั้นตอนวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย
2.2 กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ที่มีองค์ประกอบหลักธรรมคือ คารวธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม ซึ่งกำหนดไว้จำนวน 4 หน่วย ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 วิถีประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน (ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน) ได้แก่ การยอมรับความแตกต่างของบุคคล (คารวธรรม) การยอมรับความแตกต่างของบุคคล (คารวธรรม) วินัยในตัวเอง (คารวธรรม) การตรงต่อเวลา (วินัยในตัวเอง - คารวธรรม) ไม่เอาของ คนอื่นมาเป็นของตน (เคารพสิทธิผู้อื่น - คารวธรรม) และวินัยในครอบครัว (ปัญญาธรรม) หน่วยที่ 2 พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย เป็นเรื่อง การพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ได้แก่ ความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ ความซื่อสัตย์ (ไม่โกหก) ความขยันอดทน ความมีน้ำใจ ความอดทนอดออม และพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย หน่วยที่ 3 วิถีประชาธิปไตยในโรงเรียน ได้แก่ วินัยในโรงเรียน (การเข้าแถว/การเข้าคิว) ความสามัคคี ความร่วมมือกัน และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หน่วยที่ 4 วิถีประชาธิปไตยในชุมชน ได้แก่ วินัยในชุมชน การทิ้งขยะ-การแยกขยะ พลเมืองดีในชุมชน (การทำความดี) วิถีประชาธิปไตยในวัฒนธรรม ประเพณีไทย และจิตสาธารณะ 2.3 เทคนิคการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ประกอบด้วย ● การรับฟังครูผู้สอนพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเข้าใจในกิจกรรมแต่ละเรื่อง และมีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมนั้น ๆ ● ผู้เรียนดูสื่อ Media ได้แก่ คลิปเรื่องจริง คลิปนิทาน คลิปคุณธรรม เรื่องสั้น Power Point ฯลฯ และให้ผู้เรียนถกเถียงแต่ละประเด็นที่ครูผู้สอนได้กำหนดให้ เพื่อสร้างความตระหนัก และจิตสำนึกในแต่ละเรื่อง และผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี ● ผู้เรียนร่วมมือกันศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มเติมความรู้ และสร้างความตระหนักรู้ชั่วชีวิต ผลดีผลเสียของการประพฤติปฏิบัติแต่ละเรื่อง ที่ได้จากการพูดคุยอภิปรายและจากการดูคลิปเรื่องสั้น ● ผู้เรียนร่วมมือกันลงมือปฏิบัติตามใบงานในแต่ละเรื่องตามที่ครูผู้สอนมอบให้ เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการทำงานเป็นทีม มีความรักความสามัคคี รู้จักการรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขั้นตอนวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย
● ครูผู้สอนให้นักเรียนสรุปผลดีผลเสียของการกระทำในแต่ละกิจกรรม รวมทั้งสรุปความคาดหวังของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์และสังคม ● ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่ได้รับตามใบงาน ● ครูผู้สอนทดสอบความรู้ ● ครูประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครู
3. จัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบตามความรู้ความสามารถของครูผู้สอนวิชาสังคมฯ กับผู้วิจัย
● กำหนดวัน เวลา และห้องเรียน
4. การวางแผนการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการจัดกิจกรรม
5. จัดทำตารางดำเนินกิจกรรม
6. แบ่งหน้าที่ในการจัดกิจกรรมและเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม
7. วางแผนการประเมินทั้งก่อนระหว่าง และหลังการจัดกิจกรรม ดังนี้
7.1 ประเมินก่อนการจัดกิจกรรม ดำเนินการ โดยผู้วิจัยทำหน้าที่สืบจากหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช ขอความร่วมมือผู้บริหาร โรงเรียน ปรีกษาหารีร่วมกับครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา และครูประจำชั้น รวมทั้งสอบถามผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยสอบถามถึงความต้องการจำเป็น วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมให้ได้ผลดีที่สุด
7.2 ประเมินระหว่างเรียนรู้กิจกรรม โดยทดสอบความรู้ของผู้เรียน และให้ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม
7.3 ประเมินหลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ดังนี้
1) ประเมินความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย
2) สอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสียถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน รวมทั้งบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบัน และข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน หลังเรียนรู้ไปแล้ว 1 ภาคเรียน

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการประเมินโครงการพัฒนาบุคลากรภาพวิชาชีพโดยของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในขั้นตอนนี้ หลังจากได้กิจกรรมโครงการแล้ว ได้ออกแบบการประเมินโครงการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล เครื่องมือ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมิน แบ่งตามองค์ประกอบของทฤษฎี ซึ่งครูผู้สอนวิชา สังคม ครูประจำชั้น และผู้วิจัยร่วมกันดำเนินการ ได้แบบการประเมินโครงการ จำนวน 6 แบบ โดยมีแบบทดสอบความรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพวิชาชีพ และแบบประเมินความพึงใจ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมวิชาชีพ จำนวน 2 แบบ และแบบประเมินผลสำเร็จของ โครงการพัฒนาบุคลากรภาพวิชาชีพ จำนวน 4 แบบ มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบทดสอบความรู้การเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพวิชาชีพหลังเรียนรู้ แต่ละกิจกรรมทั้ง 22 กิจกรรม และ

2. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพ วิชาชีพโดยในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

- 1) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาฯ และผู้เรียน
- 2) เครื่องมือ ได้แก่ แบบทดสอบความรู้การเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพ วิชาชีพโดย ทดสอบความรู้ ทั้ง 22 กิจกรรม และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อ การจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพวิชาชีพโดย
- 3) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการประสานงานกับ โรงเรียน ตรวจสอบข้อมูลจากหนังสือแจ้งกำหนดการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพวิชาชีพ โดยไปยังโรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อได้รับการอนุญาตให้ทดลอง เครื่องมือและเก็บข้อมูล ผู้วิจัยและครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ดำเนินการจัดกิจกรรมทั้ง 22 กิจกรรม หลังจากจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ได้ทำการทดสอบความรู้หลังเรียนรู้แต่ละกิจกรรมทั้ง 22 กิจกรรม และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพวิชาชีพโดยในแต่ละ กิจกรรม

4) การวิเคราะห์ข้อมูล การทดสอบความรู้การเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพ วิชาชีพโดย โดยการทดสอบหลังการเรียนรู้ทุกกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยที่ได้ แล้วเปรียบเทียบตามเกณฑ์การตัดสินคุณภาพที่วางไว้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
7 – 10	ดี
4 – 6	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

สำหรับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert คือ พอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งข้อมูลความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วบรรยายเชิงพรรณนาตามประเด็นที่กำหนดไว้ วิเคราะห์โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

หลังจากนั้นได้นำมาหาค่าสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ กำหนดช่วงคะแนนเพื่อใช้ในการแปลผล ดังนี้

1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

นอกจากนี้ได้ออกแบบประเมินผลสำเร็จโครงการหลังจากเสร็จสิ้นโครงการแล้ว 1 ภาคเรียน เพื่อตรวจสอบผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ ซึ่งผลลัพธ์ของโครงการฯ จะพิจารณาจากระดับการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบบันทึกความดีของครูและนักเรียน การสำรวจด้วยแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ครูประจำชั้นและผู้ปกครองนักเรียน โดยมีวิธีการ ดังนี้

1. **ผู้ให้ข้อมูล** ได้แก่ นักเรียน จำนวน 38 คน ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4/1 และผู้ปกครองนักเรียนชั้นที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 41 คน

2. **เครื่องมือ** เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย แบบประเมิน 4 แบบ คือ แบบที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการพัฒนาบุคลิกภาพ ประชาธิปไตย แบบที่ 2 แบบประเมินความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย แบบที่ 3 แบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนทั้งก่อน ระหว่างและหลังการเรียนรู้ และแบบที่ 4 แบบประเมินปฏิกิริยาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ให้ผู้เรียนเลือกตอบและตอบคำถามโดยเติมคำในช่องว่างตามประเด็น

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงหลังเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อยที่สุด

แบบที่ 2 แบบประเมินความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อยที่สุด

แบบที่ 3 แบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนทั้งก่อน ระหว่างและหลังการเรียนรู้กิจกรรมบุคลิกภาพประชาธิปไตย การประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อยที่สุด ตอนที่ 2 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้จนเสร็จสิ้นโครงการ แบ่งออกเป็น 2 แบบคือ 1) **แบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตย (บันทึกความดี)** ในด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน 2) **แบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยนักเรียนในด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อโรงเรียน (ครูประจำชั้น)** เป็นการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของตนเองที่ได้ปฏิบัติตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ โดยการเช็กพฤติกรรมในตารางที่ปฏิบัติแต่ละวัน จำนวน 60 วัน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าร้อยละจากจำนวนนักเรียนกับจำนวนที่นักเรียน

ปฏิบัติในแต่ละวัน และเกณฑ์บุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ได้ปฏิบัติที่ตั้งไว้ ร้อยละ 70 โดยได้ตั้งเกณฑ์การประเมินไว้ดังนี้

ดีมาก	=	มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ ร้อยละ 90-100
ดี	=	มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ ร้อยละ 70-89
ปานกลาง	=	มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ ร้อยละ 50-69
ปรับปรุง	=	มีการปฏิบัติต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 50

แบบที่ 4 แบบประเมินปฏิกิริยาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านผลลัพธ์ของโครงการ ได้แก่ แบบติดตามผลโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำขึ้นเพื่อติดตามผลสำเร็จของโครงการ หลังจากผ่านการเรียนรู้ไปแล้ว 1 ภาคเรียน โดยสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นที่เข้าร่วมโครงการ แบบประเมินนี้แบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ตอนที่ 2 ความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นในปัจจุบัน และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน

รายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการบรรลุผลของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตารางที่ 3.2 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการบรรลุผลของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล	เนื้อหา	รูปแบบ	จำนวน
1. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน	ผู้เรียน	ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน 1. เพศของนักเรียน 2. สิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย 3. ประโยชน์ที่ได้รับจากเข้าร่วมกิจกรรม	- เลือกตอบ และ ปลายเปิด	4 ข้อ

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล	เนื้อหา	รูปแบบ	จำนวน
		4.ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรม	มาตราส่วน	19 ข้อ
		5.ความเหมาะสมของวิธีการจัดกิจกรรม	ประมาณค่า	
		ตอนที่ 2 สอบถามการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง หลังเรียนกิจกรรม	5 ระดับ	
		ประชาธิปไตย จำนวน 22 กิจกรรม		
		1. การยอมรับความแตกต่างของเพื่อน ๆ		
		2. มีความรับผิดชอบตัวเองในการเรียน		
		3. เป็นคนตรงต่อเวลา		
		– มีวินัยในตัวเอง		
		4. ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน- เคารพสิทธิผู้อื่น		
		5. มีวินัยความรับผิดชอบในครอบครัว – ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน		
		6. มีความกตัญญูต่อพ่อแม่		
		– ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน		
		7. มีความกตัญญูต่อครูอาจารย์และ ผู้มีพระคุณ – ได้ช่วยเหลือครูอาจารย์ ทำงานที่ โรงเรียน		
		8. มีความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก		
		9. มีความขยันอดทนต่อความลำบาก		
		10. มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน		
		11. ได้ออมเงินไว้ในออมสิน		
		12. ได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี เชื่อ ฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้ใหญ่		
		13. ได้เข้าแถว ไม่แฉงคิว		
		– มีวินัยรับผิดชอบต่อโรงเรียน		

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล	เนื้อหา	รูปแบบ	จำนวน
		14. มีความสามัคคี – ร่วมมือร่วมใจกันทำงานกับเพื่อน ๆ 15. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น 16. ช่วยเก็บขยะในชุมชน ไม่ทิ้งสิ่งของลงในที่สาธารณะเช่น ถนน ลำคลอง 17. ได้ทิ้งขยะลงถังขยะและได้แยกขยะ 18. ได้ทำบุญตักบาตรตามประเพณีไทย 19. มีจิตสาธารณะ – ได้ช่วยเหลือคนสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยาก ไม่ทำร้ายคนและสัตว์		
2.แบบสอบถาม คิดเห็นเกี่ยวกับ ความตระหนักและ จิตสำนึกของ ผู้เรียน ที่ทำให้ผู้เรียนมี บุคลิกภาพ ประชาธิปไตย		สอบถามความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ทำให้นักเรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ได้แก่ 1. การยอมรับความแตกต่างของเพื่อน 2. มีความรับผิดชอบตัวเองในการเรียน 3. เป็นคนตรงต่อเวลา – มีวินัยในตัวเอง 4. ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน-เคารพสิทธิผู้อื่น 5. มีวินัยความรับผิดชอบในครอบครัว – ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน 6. มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ – ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน 7. มีความกตัญญูต่อครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ – ได้ช่วยเหลือครูอาจารย์ทำงานที่ โรงเรียน		

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล	เนื้อหา	รูปแบบ	จำนวน
		8. มีความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก		
		9. มีความขยันอดทนต่อความลำบาก		
		10. มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน		
		11. ได้ออมเงินไว้ในออมสิน		
		12. ได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้ใหญ่		
		13. ได้เข้าแถว ไม่แฉงคิว – มีวินัยรับผิดชอบต่อโรงเรียน		
		14. มีความสามัคคี – ร่วมมือร่วมใจกันทำงานกับเพื่อน ๆ		
		15. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น		
		16. ช่วยเก็บขยะในชุมชน ไม่ทิ้งสิ่งของลงในที่สาธารณะเช่น ถนน ลำคลอง		
		17. ได้ทิ้งขยะลงถังขยะและได้แยกขยะ		
		18. ได้ทำบุญตักบาตรตามประเพณีไทย		
		19. มีจิตสาธารณะ – ได้ช่วยเหลือคนสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยาก ไม่ทำร้ายคนและสัตว์		
3. แบบประเมินพฤติกรรม-แบบประเมินตนเองของผู้เรียน	ครูผู้สอนครูประจำชั้นและผู้เรียน	1. มีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง 2. มีวินัยความรับผิดชอบต่อครอบครัว 3. มีวินัยความรับผิดชอบต่อโรงเรียน 4. มีวินัยความรับผิดชอบต่อชุมชน	-มีเกณฑ์ตั้งไว้ 4 ระดับ	14 ข้อ 23 ข้อ 8 ข้อ

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล	เนื้อหา	รูปแบบ	จำนวน
4. แบบติดตามผล	-ผู้บริหาร	ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ	- เป็นแบบ	4 ข้อ
โครงการพัฒนา	ครูผู้สอน	โครงการพัฒนาบุคลิกภาพ	เลือกตอบ	9 ข้อ
บุคลิกภาพ	ครูประจำ	ประชาธิปไตยของนักเรียน	ปลายเปิด	
ประชาธิปไตยของ	ชั้น และ	ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็น	-แบบมาตรา	13 ข้อ
นักเรียนใน	ผู้ปกครอง	เกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาธิปไตย	ส่วน	
โรงเรียน	นักเรียนชั้น	ของนักเรียนที่แสดงออกในปัจจุบัน	ประมาณค่า	
	ปีที่ 4/1		5 ระดับ	
		ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ	-ปลายเปิด	

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) นำแบบประเมินสิ่งที่ผู้เรียนได้จากโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยไปให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถาม เพื่อยืนยันข้อมูลความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการและบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียน

2) นำแบบประเมินความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ไปให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยเก็บคืนด้วยตนเอง

3) แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งก่อน ระหว่างและหลังการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้มอบให้นักเรียนและครูประจำชั้น โดยให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง และครูประจำชั้นได้ประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนในโรงเรียน ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ หลังจากนั้นผู้วิจัยให้ครูประจำชั้นช่วยเก็บคืนผู้วิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4) หลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมทั้งหมดใน 1 ภาคเรียน ผู้ประเมินนำแบบประเมินปฏิกิริยาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูประจำชั้น และผู้ปกครองนักเรียนชั้นที่เข้าร่วมโครงการตอบแบบสอบถามไปให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตอบแบบสอบถาม เพื่อผลลัพธ์ของโครงการ แล้วผู้วิจัยเก็บคืนด้วยตนเอง เพื่อยืนยันข้อมูลบุคลิกภาพประชาธิปไตยนักเรียน และความสำเร็จของโครงการ

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ
ประชาธิปไตย แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ
ประชาธิปไตย โดยการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วสรุปประเด็นที่มีความถี่มากไปหาน้อย

ตอนที่ 2 การนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงของผู้เรียนหลังการเข้าร่วมเรียนรู้กิจกรรม
พัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
แล้วบรรยายเชิงพรรณนาตามประเด็นที่กำหนดไว้ วิเคราะห์โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ

ระดับนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริง	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

หลังจากนั้นได้นำมาหาค่าสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมิน
การนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงของผู้เรียนหลังการเข้าร่วมเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย
โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ กำหนดช่วงคะแนนเพื่อใช้ในการแปลผล ดังนี้

1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

4.2 ความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย
วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วบรรยายเชิงพรรณนาตาม
ประเด็นที่กำหนดไว้ วิเคราะห์โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ

ระดับความตระหนักและจิตสำนึก	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2

น้อยที่สุด

1

หลังจากนั้นได้นำมาหาค่าสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ กำหนดช่วงคะแนนเพื่อใช้ในการแปลผล ดังนี้

1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

4.3 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนทั้งก่อน ระหว่างและหลังการเรียนรู้ตั้งแต่เริ่มโครงการจนเสร็จสิ้นโครงการ การประเมินออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วบรรยายเชิงพรรณนาตามประเด็นที่กำหนดไว้ วิเคราะห์โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ

ระดับพฤติกรรม	คะแนน
ดีที่สุด	5
ดีมาก	4
มีปานกลาง	3
มีน้อย	2
มีน้อยที่สุด	1

หลังจากนั้นได้นำมาหาค่าสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ กำหนดช่วงคะแนนเพื่อใช้ในการแปลผล ดังนี้

1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

ตอนที่ 2 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้นจนเสร็จสิ้นโครงการ โดยการประเมินตนเองของผู้เรียน (บันทึกความดี) และการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของ

นักเรียน โดยครูประจำชั้น โดยตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ ในด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละของจำนวนครั้งการปฏิบัติ

4.4 ปฏิกริยาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย
การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และร้อยละ แล้วสรุปเนื้อหาสาระจากความถี่มากไปหาน้อยในแต่ละประเด็น

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นในปัจจุบัน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วบรรยายเชิงพรรณนาตามประเด็นที่กำหนดไว้ วิเคราะห์โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ

ระดับพฤติกรรม	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

หลังจากนั้นได้นำมาหาค่าสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นในปัจจุบัน โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ กำหนดช่วงคะแนนเพื่อใช้ในการแปลผล ดังนี้

1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และร้อยละ แล้วสรุปเนื้อหาสาระจากความถี่มากไปหาความถี่น้อย

ระยะที่ 3 ประเมินผลโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิธีการประเมิน ที่พัฒนาขึ้น

การประเมินการบรรลุผลโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจะรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนหลังเสร็จ
สิ้นการจัดกิจกรรมไปแล้ว 1 ภาคเรียน เพื่อตรวจสอบผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ ซึ่งผลลัพธ์
ของโครงการฯ จะพิจารณาจากระดับการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนผ่าน
การเข้าร่วมกิจกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบบันทึกความดีของครูและนักเรียน
การสำรวจด้วยแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ครูประจำชั้นและผู้ปกครองนักเรียน
โดยใช้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นจากระยะที่ 2 ไปประเมิน ซึ่งแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินมีจำนวน 4
แบบ คือ แบบที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการพัฒนาบุคลิกภาพ
ประชาธิปไตย แบบที่ 2 แบบประเมินความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมี
บุคลิกภาพประชาธิปไตย แบบที่ 3 แบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนทั้งก่อน
ระหว่างและหลังการเรียนรู้ และแบบที่ 4 แบบประเมินปฏิกิริยาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการ
พัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย หลังจากได้ข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติที่
กำหนดไว้ในระยะที่ 2 ต่อไป

